

Yeni torba yasa, vergi artışı ve soygun düzeni

Türkiye gerçek bir vergi cenneti ama devlet için... Ülkemizde 210'dan fazla vergi çeşidi bulunmakta, elbette vergi cezaları, harçlar ve katılım payları hariç. 2018 yılı içinde özellikle orta-alt gelirli emekçiler en fazla ne tüketiyorsa o ürünler başta olmak üzere vergi oranlarında artışa gidildi. Bu artışlar zaten yılın başı (1 Ocak) ve ortasında (1 Temmuz) otomatikçe bağlanmış bir biçimde gerçekleşiyordu. Fakat genellikle enflasyon oranında artan bu vergi artışları ve zamlar, bu sefer uçuk oranlara çıkmış durumda. Örneğin Motorlu Taşıtlar Vergisi'nde (MTV) (öyle ki en fazla kazanç getiren vergi kalemlerinden biridir) 2017 yılında yapılan artış %3.83 iken 2018 için öngörülen oran %40. Bunun dışında torba yasaya atılan maddelerle getirilen diğer vergi artışlarını da düşünürsek sormadan edemiyoruz. Yılın ilk iki çeyreğinde %5.1

ortalama ile büyüyen bir ülkede bu artışlar da neyin nesi? Ne oldu da devlet bu kadar “aç” kaldı?

Tutturulamayan hesaplar

Hükümet Eylül ayında bir orta vadeli ekonomik program (OVP) açıkladı. Bu yazıda programın detaylarına girmemekle beraber, bir tür iktisadi yöneliş diyebileceğimiz bu programa bakmakta fayda var. 2020 yılına kadar hazırlanan program, dolar kurunun 2019’da 4.01 2020’de ise 4.03 olacağını öngörüyor. En iyimser tahminle hazırlanmış bu veriler olacak olanın kesinlikle altında.

Aynı program bu yıl sonu %10.8 olarak ön gördüğü işsizlik oranını 2019 ve 2020’de sırasıyla %9.9 ve %9.6 olarak tahmin ediyor. İşin garip tarafı bu yıl da dâhil olmak üzere 2020’ye kadar her yıl %5.5 büyüdüğümüzü tahmin etmesine rağmen çok azalmış bir işsizlik oranı tablosu çıkartması.

Hükümet, şu ana kadar ne enflasyonu ne de büyüme oranlarını tutturabilirdi. Bunun en güzel örneği 2023 ekonomik hedeflerinin açıklandığı 2013 yılındaki verilerle OVP’nin verileri arasında uçurum olması. 2013’te kişi başı milli gelir 12.480 dolar iken 2023’te bunun 20.000 dolar olacağı söylenmişti. Fakat zaten OVP’de 2020 için ön görülen kişi başı milli gelir; 13.024 dolar. Arpa boyu yol gitmek bu olsa gerek. Benzer uçurum milli hasıla ve ihracat rakamlarında da var.

Hükümet resmi ağızdan ne dolar kurunu ne de işsizliği orta vadede düşürebileceğini itiraf etti. İtiraf ettiği bir şey daha var: Artan kamu harcamalarını finanse etmek için vergi gelirlerini artırmak.

Yol, su ve elektrik olarak dönmeyen vergi

Ülkede 612 milyar TL olan gelirin 520.5 milyarı vergi geliri. Bir ülkenin tüm gelirlerinin %84’ü sadece vergilerden oluşuyorsa hangi ekonomik gelişmeden bahsedebiliriz? Ülke %5 değil %50 büyüse ne olur ki! Böylesi bir durumda ülkedeki

sözde büyümeyi cebimizde hissetme ihtimalimiz yok.

Maaşlarımıza verilen her kaşıkla zammın ardından kepçeyle alınan ürün zamları birbirini izliyor. Her yılbaşı otomatik olarak tüm harçların ve vergilerin artmasına alıştık. Ama yaptığımız her harcamanın neredeyse yarısının devlete gitmesine alışamadık. Dolaylı alınan katma değer vergisi (KDV) ve özel tüketim vergisi (ÖTV) tüm vergi dilimlerinin %60'ını oluşturmakta. Bu şu demek: Devletin işkembesini yoksul vatandaş doyuruyor! Peki devlet karşılığında ne veriyor?

Küçüklüğümüzden beri bize öğretilen vergilerimizin yol, su, elektrik olarak geri döneceğinin bir palavra olduğu kabak gibi ortada. İyi bir sağlık ve eğitim almak istiyorsan özele gitmek durumundasın. Yapılan köprüler ve otoyollar parayla ve özel şirketler tarafından işletiliyor. Elektrik dağıtım şebekeleri özel, zaten faturanın yarısı vergi, ayrıca TV izlemeyenden bile alınan TRT payını da unutmamalım. Sabit ÖTV, KDV ve ÖTV'nin KDV'si gibi vergilerle (bunun dünyada bir örneği yok) dünyanın en pahalı benzin ve arabasını kullanan ülkeyiz. Bu liste daha da uzatılabilir. Şunu sormak bizim en doğal hakkımız. Neden vergi veriyoruz? Kime yarıyor?

Sıradanlaşan soygun düzeni

Maaşınız daha elinize geçmeden birçoğunun 65 yaşından önce emekli olamayacağı sosyal güvenlik kurumuna %15'lik pay, sanki dolaylı vergiler yetmiyormuş gibi %15'lik bir gelir vergisi son olarak %7,59 damga vergisi kesintisi yapılır. Siz maaşınızı net olarak aldığınızdan bunun farkında bile olmazsınız. Ayrıca bu kesintiler hükümetin seçim dönemlerinde kaldıracağını vadetmesine rağmen hala asgari ücretliden de kesilmektedir. Bu asgari ücretli işçi de aldığı küçücük maaşın tüm olası harcamaları düşünülüğünde neredeyse yarısını vergi olarak devlete geri ödemektedir. Bu, disütopik bir film senaryosu değil. Bu, günümüzün yeni "büyüyen ve kıskanılan" Türkiye'si.

15 yıllık tek parti iktidarı altında vergiler üzerinden halkı soyma konusunda uzmanlaşan hükümet, ne sanayiye ne de tarıma yatırım yaptı. Bizden aldıklarını dış borçlara, açıkları kapatmaya, terörle mücadele adı altında silaha harcadı ve hâlâ hazırdan yemeye devam ediyor. Üstelik bu vergi artışları ekonomide talebi düşürdüğü için büyümeyi de bir yerden sonra frenliyor. Aslında iktidar, çürük temeller üzerinde yükselttiği iktidarını kendi ayağına sıkarak sallandırıyor. İktidarın tüm çürümüşlüğüyle üzerimize yıkılmaması için bu soygun düzenini teşhir etmeliyiz.

Vergi soygununa ve asgari ücretliden kesilen vergiye son!
Temel mallar için değil lüks mallar için ÖTV! Tüm vergi yükü zenginlere...